C

LOCVS.

Hortense passim in opacis locis, & semitis obuiũ est. Nascitur & in hortis. Halicacabum in uineis copiosissimè prouenit. Somnificũ in saxosis nec procul à mari locis producitur. Furiosum in montanis, ac uento perflatis locis, & ubi Platani nascuntur.

TEMPVS.

Hortense tota ferè æstate floret, autumno autem fructus eius maturescit. Halicacabum uesicas illas suas in fine Augusti, & inter initia Septembris mensis colore primum uiridi, mox paulatim rubescente profert.

TEMPERAMENTVM.

Hortense refrigerat & adstringit in secundo ordine, medium autem absolutè in humectando & exiccando, Galeno lib. v. simpl. cap. ix. teste. Idem faciunt Halicacabi folia. Somnificum tertij est refrigerantiũ ordinis. Manici seu furiosi cortex radicis refrigerat secundo ordine incipiente, & desiccat in secundo iam completo, & tertio incipiente.

VIRES. EX DIOSCORIDE.

Hortense refrigerandi facultatẽ obtinet, quapropter folia ignibus sacris, herpetibus cum farina polentæ illita prosunt. Per se autem trita & impositа ægilopas, capitisq; dolores sanant. Stomacho æstuanti auxiliantur. Parotidas cum sale trita & illita discutiunt. Succus eius ualet aduersus ignes sacros, & herpetas, cum ceruſa, rosaceo & lithargyro. Ad ægilopas uerò cum pane. Infantium quoq; ardori, quem syriasin uocant Græci, cum rosaceo perfusus proficit. Miscetur collyrijs pro aqua aut ouo contra acres fluxiones ad inunctioues. Aurium dolori instillatus prodest. Mu liebria profluuia in lana appositus sistit. Succus fuluo gallinarum in domibus ober
D rantium fimo subactus & linteo appositus ægilopis remedio est. Halicacabum uim usumq; hortensis Solani habet, uerum non comeditur. Fructus eius potus, eò quod urinã mouet, regium morbum expurgat. Vtrorumq; herba exprimitur, & succus siccatus in umbra reponitur, ad eadem utilis. Somnifici radicis cortex in uino drachmæ pondere potus somnificam facultatẽ obtinet Papaueris succo mitiorem. Fructus uehementer urinam cit. Corymbi eius ferè duodecim hydropicis dantur. Plures autem poti ecstasin faciunt. Remedio est aqua mulsa copiosa potui data. Succus eius medicamentis dolorem leuantibus & pastillis miscetur. In uino decoctus & in ore retentus dentiũ doloribus succurrit. Radicis succus cum melle inunctus oculorũ hebetudines tollit. Furiosi radix in uino drachmæ unius pondere pota non illepidas neq; iniucundas imagines speciésue efficit. Duarũ uerò drachmarum pondere pota, ad tres usq; dies ecstasin affert. Quatuor autẽ drachmæ haustæ interimunt. Remedio est aqua mulsa maiore copia pota, & uomitione reiecta.

EX GALENO.

Solanum esculentũ quod in hortis nascitur, notũ est omnibus, utunturq; illo ad omnia ea quæ refrigerari & adstringi postulant. Cæterorũ uerò non esculentorum unum quidem nuncupatur Halicacabum, fructum habens rufum, acino uuæ tum figura, tum magnitudine adsimilem, quo etiam ad coronas utuntur. Alterũ autem fruticosum, quod somnificũ, & tertium quod furiosum dicitur. Halicacabum igitur in foliorũ facultate hortensi simile est, fructum habens ciendæ urinæ idoneum: proinde multis compositis facultatibus quæ ad iecur, ad uesicam & renes accõmodantur, miscetur. Solani uerò somnifici cortex radicis si cum uino bibatur, somnũ accersit drachmę pondere sumptus. Sed & ad cætera Papaueris succo persimilis est, nisi quod eousq; imbecillior est, ut ipse tertij habeatur ordinis refrigerantiũ, quum hic in quarto sit constitutus. Huius semen urinã mouendi facultatem habet. Si autem plus

A tem plus duodecim corymbis hauseris, demer
reliquum est ex dictis Solanis, ad medicationes
utile est. Nam si quatuor eius drachmæ suman
insaniam. Vna certè innoxiè offertur, cæterũ n
foris corpori illinatur, ulcera maligna & depas
tex optimus est.

EX PLIN

Strychno, quam quidam Trychnon scripse
uterentur, quos inuitat Hederæ florũ similitud
rum alterum cui acini coccinei, granosi follicul
uesicariam, quoniam uesicæ & calculis prodes
herba, folliculis magnis latisq;, & turbinatis, gr
uembri mense. Tertio folia sunt Ocimi, minim
dia enim, non uenena tractamus: quippe insan
quam & Græci autores in iocum uertêre. Dra
gigni dixerunt, species uanas imaginesq; cons
plicatum hunc modum, legitimã insaniam face
ri, repræsentari mortem. Hoc est uenenum qu
ter Dorycnion appellauere, ab eo quod cusp
sim nascente. Quin & alterum genus soporife
mortem. Laudatum uerò à Diocle & Euenor
ad dentes mobiles firmandos, si colluerentur:
ne diutius id fieret: delirationem enim gigni ec
nus, licet præferatur hortensis saporibus. Et
B salutare sit Strychnos, Xenocrates prædicat. Sc
ticinandi callentes, quod furere ad confirmand
medio est (id enim libentius retulerim) aqua c
illud præteribo, aspidum naturæ Solanũ somn
dice eius propius admota soporentur, illud sop
ex oleo percussis auxiliatur.

APPENI

Quod nos somnificum esse dicimus Solanu
errore esse putant, plurimumq; suibus conferr
seruare asserunt. Nos tamen non laboramus n
rat, sed quid in homine possit magis conside
animantibus esse cibum, quæ homini uenenu
est, geminos pueros statim ex esu acinorum
Quod sanè exemplum nos mouet ut somnife
in uniuersum ferè illi descriptio quadret, uno
in siliquis croceum. Sunt autem notæ quædar
illi non conueniunt. Neque enim exilis est fru
neque etiam florem candidum, sed spadiceum
ctum attinet, uidetur accedere ad historiã Sola
horum generum historias esse confusas: quam
eorundẽ descriptione nonnihil à Dioscoride
Solani esse speciem, quod forma ipsa foliorũ al
frigerandi uim, maximè si paulò copiosius sum
ro Solano eius usus medicis nullo periculo ess
appellauimus Dollkraut. Posset etiam gern
Sunt qui Sewkraut nominant. Quod si tamẽ
tè necesse erit Mandragoræ speciem esse fatea